

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
ستاد انتخابات
دبیرخانه

انتخابات

(رسانه های بیگانه)

سیزدهم اردیبهشت ۱۳۹۶ - شماره ۳۵

عنوان	صفحه
مقدمه:.....	۱
فضای تبلیغی رسانه های بیگانه درباره انتخابات ریاست جمهوری.....	۳
الف - تلاش بیگانه برای متهم کردن حاکمیت به مهندسی انتخابات و نقض بی طرفی.....	۳
۱- اقتصادی شدن گفتمان انتخابات؛ نتیجه انتقاد آیت الله خامنه ای از دولت!.....	۳
۲- در واکنش به بیانات رهبر معظم انقلاب؛ متهم سازی حاکمیت به مهندسی انتخابات!.....	۳
۳- پیوندسازی میان نتیجه انتخابات و مواضع آیت الله خامنه ای.....	۳
۴- سناریوسازی درباره موضع رهبری در قبال انتخابات: مداخله به نفع رئیسی!.....	۴
۵- سناریوسازی درباره موضع رهبری در قبال انتخابات: عدم مداخله و تبلیغ گفتمان خود.....	۴
۶- حضور رئیسی؛ نوعی وزن کشی سیاسی نمادین آیت الله خامنه ای در انتخابات ۹۶!!.....	۵
۷- حمایت جامعه مدرسین از رئیسی نشانه نقض بی طرفی توسط شورای نگهبان.....	۶
۸- تردیدافکنی در سلامت انتخابات؛ فضا سازی درباره فعالیت های سپاه پاسداران.....	۶
ب- تلاش برای تقابل سازی افکار عمومی با سیاست منطقه ای ایران در بستر انتخابات.....	۶
ج- القاء چنددستگی اصولگرایان در برابر یکپارچگی ائتلاف اصلاح / اعتدال.....	۷
د - انتخابات ریاست جمهوری؛ رفراندومی درباره برجام.....	۸
ه - انتخابات ریاست جمهوری؛ رقابتی درباره مسئله جانشینی رهبری.....	۹
و- تلاش رسانه های بیگانه برای تاثیر گذاری بر مشارکت در انتخابات.....	۹
۱- کارنامه حقوق بشری منفی نامزدها؛ انتخاب میان بد و بدتر!!.....	۹
۲- وعده روحانی به کارگران؛ وعده ای انتخاباتی برای جلب رای کارگران.....	۱۰
۳- کارگران و مطالبات آنها؛ رقابت روحانی و اصولگرایان برای جذب رای کارگران.....	۱۱
۴- بی تمایلی کارگران به حضور در انتخابات به دلیل بی توجهی به مطالبات آنان.....	۱۱
۵- القاء بی فایده بودن مشارکت زنان در انتخابات بر وضعیت سیاسی و اجتماعی آنها.....	۱۲

با نزدیک‌تر شدن به زمان برگزاری انتخابات، فضای تبلیغی رسانه‌های بیگانه برای زیرسؤال بردن سلامت این انتخابات و نتایج احتمالی آن وارد فاز جدیدی می‌شود. در این زمینه است که رسانه‌های بیگانه حاکمیت را به مهندسی انتخابات متهم می‌کنند و همچنین می‌کوشند درباره سلامت این انتخابات تردیدافکنی کنند: «فعالیت‌های همزمان سپاه پاسداران برای ریاست جمهوری ابراهیم رئیسی، همه را نگران می‌سازد که نکند آنها برنامه‌ای مشابه انتخابات ۱۳۸۴ و ۱۳۸۸ داشته باشند!!»^۱

از این منظر بیانات رهبر معظم انقلاب، مواضع فقهای شورای نگهبان و برخی نهادهای دیگر (قوه قضائیه و سپاه پاسداران) درباره انتخابات ریاست جمهوری در فضای تبلیغی بیگانه به گونه‌ای هدفمند و جهت‌دار تفسیر و فضا سازی می‌شود « بعد از صحبت های آقای (آیت الله) خامنه ای، صادق لاریجانی نه یک جمله کمتر نه یک جمله بیشتر گفته بعضی گفتند وقتی مسئولیت پیدا کردیم سایه جنگ را برداشتیم اشتباه است آنچه سایه جنگ را برداشته حضور مردم بوده .. البته ایشان بعد از حضور مردم دو نیروی دیگر را مطرح کرده .. رئیس دستگاه قضایی که نماد عدالت هر کشوری هست، جانبدارانه صحبت می کند گفته فعالیت های بسیج و سپاه هم در رفع سایه جنگ موثر بوده .. چراغ سبز را دادند به سپاه و بسیج!!»^۲

در واقع به نظر می رسد هدف بیگانه تشکیک آفرینی در سلامت انتخابات و زمینه سازی برای زیرسؤال بردن نتیجه احتمالی این انتخابات است. در این راستا رسانه‌های بیگانه از سویی حاکمیت را به مهندسی انتخابات متهم می کنند و از سوی دیگر ادعای مداخله حاکمیت (رهبری نظام) به نفع یکی از نامزدها در انتخابات را طرح و در این باره حتی مدعی می‌شوند « در توصیه ها و آدرس هایی که تاکنون (آیت‌الله خامنه‌ای) داده است تقویت مواضع اصول‌گرایان از جمله کار جهادی و تفکر انقلابی در کنار توجه به قشرهای محروم جامعه نمود روشنی دارد این مسئله باعث می‌شود که مستقل از مداخله (آیت‌الله) خامنه‌ای، حضور رئیسی به نوعی وزن‌کشی سیاسی نمادین (آیت‌الله) خامنه‌ای در انتخابات ۹۶ تبدیل شود!!»^۳

در این میان اگرچه رسانه‌های بیگانه به مانند دوره‌های قبل صریحا از تحریم انتخابات نمی‌گویند ولی تلاش آنها برای سیاه‌نمایی کارنامه حقوق بشری هر شش نامزد و همینطور انتقاد از عملکرد دولت کنونی در عرصه های اقتصادی و حقوق بشری، به نظر می رسد تلاشی غیرمستقیم برای دلسرد کردن قشرهای مختلف جامعه از مشارکت در انتخابات است بر مبنای این رویکرد تبلیغی، در فضای رسانه‌های بیگانه از بی فایده بوده مشارکت زنان در انتخابات بر وضعیت آنها در عرصه های سیاسی و اجتماعی گفته می شود: « ... در این فضای عمومی محرومیت و حاشیه‌ای شدن قانونی زنان و اعتقادات تبعیض آمیز علیه آنها در هنگامه انتخابات ناگهان زنان

۱ - اکبر گنجی، رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۱

۲ - تلویزیون من و تو - ۹۶/۲/۱۱

۳ - علی افشاری، رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۱

ایرانی به شرکت در انتخابات و گرم کردن تنور کارزارهای تبلیغاتی چند کاندیدای مرد که بخت گذر از صافی شورای نگهبان را یافته‌اند فراخوانده می‌شوند. همانند زمان جنگ، از زنان دعوت می‌شود تا از خانه‌های خود بیرون بیایند تا از مردان حمایت کنند. اما پس از پایان انتخابات، همانند دوران صلح پس از جنگ، زنان بار دیگر به خانه‌های خویش بازگردانده می‌شوند!!^۴

^۴ - آوا هما- روزنامه نگار، بی‌بی‌سی فارسی - ۹۶/۲/۱۱

الف - تلاش بیگانه برای متهم کردن حاکمیت به مهندسی انتخابات و نقض بی طرفی

۱- اقتصادی شدن گفتمان انتخابات؛ نتیجه انتقاد آیت الله خامنه‌ای از دولت!

« اشاره های روز گذشته آقای (آیت الله) خامنه ای، خیلی صریح بود و عملاً انتقاد از عملکرد دولت کنونی بود. البته ایشان ورود و مداخله در انتخابات را در سال ۱۳۹۵ کلید زدند، هنگامی که در جمع اعضای مجلس خبرگان رهبری، آمارهای دولت روحانی را زیر سوال بردند. بعد از آن، حملات امامان جمعه و نهادهای نزدیک به رهبری، به عملکرد اقتصادی دولت آغاز شد. اصل این موضوع، کار بی سابقه ای بود و فرصتی ایجاد کرد که دیگران به این موضوع ورود کنند. صحبت هایی که اکنون در انتقاد از عملکرد اقتصادی دولت مطرح می شود و فضای انتخابات را به سمت مطالبات اقتصادی برده است، کلید اش را آقای (آیت الله) خامنه ای زده است. در این میان، آقای جهانگیری، معاون اول دولت روحانی و نامزد انتخابات، در مصاحبه‌ای به برخی از نظرسنجی ها اشاره ای کردند که بر اساس آنها، دغدغه های مردم مباحث اقتصادی و اشتغال بوده است احتمالاً رهبر جمهوری اسلامی و دیگر نهادها و نامزدها نیز به این نظرسنجی ها دسترسی داشتند و به همین علت، موضوع اقتصادی را در این دوره از انتخابات مطرح کردند.»^۵

۲- در واکنش به بیانات رهبر معظم انقلاب؛ متهم سازی حاکمیت به مهندسی انتخابات!

« نهاد ولایت فقیه رکن اصلی ساختار انتخاباتی معیوب و مغایر با موازین انتخابات آزاد و منصفانه جمهوری اسلامی است که با مداخله‌هایش حوزه رقابت را تعیین و در فضای انتخاباتی اثر گذاری می کند. البته نقش رهبری در مهندسی انتخابات در دو دهه گذشته قبض و بسط یافته و دامنه آن یکسان نبوده است در واقع (آیت الله) خامنه‌ای در ادوار انتخابات ریاست جمهوری سمت گیری‌های متفاوتی داشته است. ابزار اصلی ولی فقیه برای مداخله در انتخابات مجموعه‌هایی چون شورای نگهبان، نهادهای نظامی، انتظامی، مذهبی، مالی، رسانه‌ای و تبلیغاتی زیر مجموعه اش و جامعه توده‌ای است که به نیروهای ولایت‌مدار و «حزب الهی» موسوم هستند این مجموعه‌ها که از آن می توان به «دولت پنهان» یاد کرد ماشین رایی را شکل داده است که می تواند در صورت فعال شدن موقعیت کاندیدای مورد نظر را در انتخابات تقویت کند. (آیت الله) خامنه‌ای در دوران رهبری اش نشان داده است که در عین زیر پا گذاشتن بی طرفی و تلاش برای بیرون آمدن گزینه مورد نظرش از صندوق های رای اما قائل به رقابتی بودن انتخابات نه در حدی پر دامنه بوده است. در اصل انتخابات مهندسی شده هیچ گاه خالی از کاندیدای جناح میانه‌رو و به حاشیه رانده شده نظام سیاسی نبوده و حالت رقابتی داشته است.»^۶

۳- پیوندسازی میان نتیجه انتخابات و مواضع آیت الله خامنه‌ای

«(مجری) سخنان انتقادگونه آقای (آیت الله) خامنه ای از دولت روحانی در گذشته نیز مطرح بوده است و همچنین این سخن، اینکه بعضی می گویند، سایه جنگ را برداشته اند. آیا به نظرتان آقای (آیت الله) خامنه ای با بیان این سخنان، سعی دارد از شخص دیگری در این انتخابات حمایت کند؟ (احسان محرابی): آقای (آیت الله) خامنه ای این سخن را در

^۵ - احسان محرابی روزنامه نگار در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۲/۱۱

^۶ - علی افشاری، رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۱

گذشته نیز گفته بود، طبیعتاً تکرارش در آستانه انتخابات ریاست جمهوری می تواند معنی خاصی داشته باشد. همینطور صحبت‌های بعدی ایشان که به برنامه های آقای ریسی و آقای قالیباف اشاره داشت. آقای (آیت الله) خامنه ای در هر دوره انتخاباتی، معمولاً شاخص هایی از نامزدهای مطلوب خود بیان می کنند که در برخی از دوره‌ها، این اشاره ها خیلی صریح و روشن است، و در برخی از دوره ها به طور کلی اشاره می کنند. البته معمولاً در دوره هایی که ایشان به طور کلی اشاره کردند و کمتر درباره نامزدهای مطلوب خودشان صحبت کردند، اتفاقاً آن نامزد و گروه سیاسی مطلوب شان، نتیجه بهتری در انتخابات گرفتند.»^۷

۴- سناریوسازی درباره موضع رهبری در قبال انتخابات: مداخله به نفع رئیسی!

« در این سناریو (مداخله به نفع رئیسی) با فرمان (آیت الله) خامنه‌ای مابین رای حکومت فعال شده و به شکل سازمان یافته برای پیروزی ابراهیم رئیسی در انتخابات ریاست جمهوری تلاش می‌کند. این سناریو مشابه سال ۸۴ است. تخلفات‌ها و اثرگذاری‌های خارج از صندوق‌های رای در حد متعارف انجام شده و انتخابات حالت طبیعی اش را از دست می‌دهد ولی دامنه انحرافات مانند سال ۸۸ بزرگ نخواهد بود اما فضای انتخابات تحت الشعاع جانبداری صریح نهادهای حاکمیتی وابسته به ولی فقیه قرار می‌گیرد. تحقق این سناریو لزوماً نیازمند کناره‌گیری محمد باقر قالیباف از صحنه رقابت‌های انتخاباتی نیست. اما باید به موازات نزدیک شدن به روز رای‌گیری، علائم و نشانه‌های صریح‌تری پیرامون حمایت رهبری از رئیسی صادر شود و جامعه هدف نیز فعالیت‌هایش را تشدید نماید. همچنین تخریب روحانی با شدت بیشتری انجام شود و نزدیکان وی آماج حملات شدیدتری در خصوص ابتلا به مفاسد اقتصادی قرار بگیرند این سناریو اگرچه محتمل است اما با تجزیه و تحلیل شرایط بخت کمی می‌توان برای آن متصور شد. تکیه‌گاه اصلی این سناریو کاندیدا شدن عجیب و غیر مترقبه رئیسی و دشواری باور پذیرش شکست احتمالی وی مشابه با سعید جلیلی در سال ۹۲ است. حضور پررنگ رئیسی در گمانه‌زنی‌های مرتبط یا جان‌شینی خامنه‌ای سرنوشتش در انتخابات را پیچیده ساخته است. اما اگر این فرض کنار گذاشته شود و بتوان تصور کرد که رئیسی گزینه جدی برای اداره آینده نهاد ولایت فقیه نیست؛ آنگاه این سناریو متزلزل می‌شود. همچنین این امکان را نیز نمی‌توان به صورت کامل منتفی دانست که به هر دلیل زیر پای وی پوست خربزه انداخته باشند تا موقعیت بالقوه سیاسی اش در داخل هسته سخت قدرت بسوزد. مهم‌ترین نشانه‌ای که تأییدکننده سناریوی مداخله به نفع رئیسی است شنیده‌ها در خصوص فعالیت سپاه در حمایت از رئیسی است که البته راست‌آزمایی آن دشوار است.»^۸

۵- سناریوسازی درباره موضع رهبری در قبال انتخابات: عدم مداخله و تبلیغ گفتمان خود

« در این سناریو - عدم مداخله - (آیت الله) خامنه‌ای دخالت مشخص و اثرگذار در رقابت‌های انتخاباتی نکرده و اجازه می‌دهد تا رای مردم رئیس دولت دوازدهم را از بین شش نامزد برگزیده شورای نگهبان تعیین کند. این رویکرد اگرچه مشابه سال‌های ۷۶، ۸۰ و ۹۲ است اما بیشتر متناسب با روند تکاملی ۹۲ است. در واقع رهبری بعد از جمع‌بندی اتفاقات خونین و بحرانی سال ۸۸، نافرمانی احمدی‌نژاد و تحولات و تغییرات جامعه به این نتیجه رسیده است که حساسیت‌هایش را در مرحله بررسی صلاحیت‌ها به صورت غیرمستقیم و با میانجیگری شورای نگهبان اعمال کرده و با

^۷ - احسان محرابی روزنامه نگار در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۲/۱۱

^۸ - علی افشاری، رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۱

مهندسی صحنه انتخابات، آراء ریخته شده به صندوق‌های رای به عنوان تعیین کننده رئیس جمهور در محدوده مورد نظر را بپذیرد. اجتناب از دو قطبی شدن شدید فضای انتخاباتی و عبور وجه بحران‌ساز انتخابات از مرزهای قابل کنترل می‌تواند دلایلی باشد که رهبری را به این تصمیم سوق داده است. در این حالت (آیت الله) خامنه‌ای برای ریاست جمهور شدن هر کدام از کاندیداها برنامه خاصی دارد و متناسب با آن پیش می‌رود، همان‌طور که در سال ۹۲ عمل نمود. البته این تصمیم بدین معنا نخواهد بود که وی در انتخابات بی‌طرف باشد. او در حد معمولی می‌کوشد تا گفتمان مورد نظر خود را در فضای انتخاباتی تبلیغ کند که رئیسی بیش از همه با آن تطبیق می‌کند اما دخالتی در عمل به نفع وی و یا شخص دیگری انجام نمی‌دهد، مشابه کاری که با سعید جلیلی در سال ۹۲ انجام داد اخباری که از جلسات کاندیداهای تأیید و رد صلاحیت شده از جلسات با رهبری پیش از ثبت نام به بیرون درز کرده است، همگی حاوی این سخن مشترک است که رهبری بر پذیرش خروجی صندوق‌های رای تأکید نموده است.^۹

۶- حضور رئیسی؛ نوعی وزن‌کشی سیاسی نمادین آیت‌الله خامنه‌ای در انتخابات ۹۶!!

«هیچ‌یک از کاندیداهای حاضر تهدیدی برای رهبری و اعمال ولایت مطلقه وی نیستند و امکان مهار آنها وجود دارد. تنها درجه تقابل و همراهی آنها متفاوت است در یک بررسی کمی به صورت اجمالی می‌توان گفت رئیسی ۱۰۰ درصد برای رهبری مطلوبیت دارد اما این درصد برای قالیباف و روحانی به ترتیب ۸۰ و ۵۰ تا ۶۰ درصد است. آنچه شکاف روحانی و (آیت الله) خامنه‌ای را شکل می‌دهد تعلق روحانی به گفتمان تجدیدنظر طلب در بین کارگزاران نظام است که خوشایند رهبری نیست و نسبت به پیامدهای درازمدت آن احساس نگرانی می‌کند. از این رو در توصیه‌ها و آدرس‌هایی که تاکنون داده است تقویت مواضع اصول‌گرایان از جمله کار جهادی و تفکر انقلابی در کنار توجه به قشرهای محروم جامعه نمود روشنی دارد. این مسئله باعث می‌شود که مستقل از مداخله (آیت الله) خامنه‌ای، حضور رئیسی به نوعی وزن‌کشی سیاسی نمادین (آیت الله) خامنه‌ای در انتخابات ۹۶ تبدیل شود. هفته‌های آینده و بخصوص روزهای آخر تبلیغات انتخاباتی به صورت قطعی روشن می‌سازد کدام سناریو تحقق خواهد یافت که به نظر می‌رسد احتمال سناریوی عدم مداخله قوی‌تر باشد.»^{۱۰}

«... اگر چه شورای نگهبان نهادی ضد دموکراتیک بوده و نظارت استصوابی هم امری ضد دموکراتیک و ناقض حقوق مشارکت سیاسی شهروندان برای داشتن نامزد و رأی دادن به نامزد مطلوب خویش است، با این همه، انتظار معقول و قانونی این است که پس از استفاده از همه این ترفندها، شورای نگهبان نسبت به افرادی که خود تأیید صلاحیت کرده است، بی‌طرف باشد اعضای شورای نگهبان- خصوصاً آیت‌الله جنتی و آیت‌الله محمد یزدی- بارها به طور آشکار به حسن روحانی تاخته و مواضع سیاسی و فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی او را نفی کرده‌اند. حتی آیت‌الله محمد یزدی اعلام کرد که جامعه مدرسین نامه محرمانه‌ای به حسن روحانی نوشته و نسبت به عملکردها به او هشدار داده است. محمد یزدی در سال ۹۴ هشدار داد که اگر روحانی به تذکرات این جامعه توجه نکند "جامعه مدرسین، مواردی را که محرمانه و فوق محرمانه تذکر داده شده را ممکن است رسماً تذکر بدهد."^{۱۱}

۹ - علی افشاری، رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۱

۱۰ - علی افشاری، رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۱

۱۱ - اکبر گنجی، رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۱

۷- حمایت جامعه مدرسین از رئیسی نشانه نقض بی‌طرفی توسط شورای نگهبان

« در ۸ اردیبهشت تمامی رسانه‌های سپاه پاسداران- از جمله خبرگزاری فارس، خبرگزاری تسنیم، و... - اعلام کردند که جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ابراهیم رئیسی را به عنوان "نامزد اصلح" خود معرفی کرد. آیت‌الله احمد جنتی، آیت‌الله محمد یزدی، آیت‌الله مؤمن، آیت‌الله هاشمی شاهرودی، آیت‌الله سید محمد رضا مدرسی یزدی و آیت‌الله مهدی شب زنده‌دار شش فقیه کنونی شورای نگهبان هستند. شش فقیه یاد شده، به طور همزمان، از اعضای کنونی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم هستند. آیت‌الله محمد یزدی رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم بوده و در ۱۸ فروردین ۹۶ مجدداً به عنوان رئیس این تشکیلات انتخاب شد. معرفی کسی که در قتل عام زندانیان سیاسی دست داشته است به عنوان "نامزد اصلح" این‌ها، که مردم باید به او رأی دهند، نقض آشکار قانون و بی‌طرفی ناظر دارای قدرت تامه انتخابات است.»^{۱۲}

۸- تردیدافکنی در سلامت انتخابات؛ فضا سازی درباره فعالیت های سپاه پاسداران

« فعالیت‌های همزمان سپاه پاسداران برای ریاست جمهوری ابراهیم رئیسی، همه را نگران می‌سازد که نکند آنها برنامه‌ای مشابه انتخابات ۱۳۸۴ و ۱۳۸۸ داشته باشند (رجوع شود به مقاله "پروژه آشکار سپاه و بسیج برای فتح ریاست جمهوری ۹۶")»^{۱۳}

ب- تلاش برای تقابل سازی افکار عمومی با سیاست منطقه ای ایران در بستر انتخابات

« البته مسائل نظامی همواره به شکلی بخشی از مسائل انتخاباتی بوده اما به شکلی برعکس یعنی تا پیش از این سیاستمداران و احزاب و گروه های سیاسی بودند که دست کم بخشی از آنها نیروهای نظامی را فرامی خواندند به اینکه از مداخله در مسائل سیاسی و از جمله انتخاباتی خودداری بکنند و در مواردی هم سازمان های نظامی را به مداخله مستقیم یا غیر مستقیم در انتخابات و تاثیر گذاری در نتیجه انتخابات متهم می کردند الان با توجه به حوادث منطقه ای و همینطور که اشاره شد بحث سوریه و عراق ظاهراً این موضوع از آن طرف در واقع حالا دارد خط قرمز تعیین می شود یعنی آقای جزایری در صحبت هایش گفته که نه فقط منافع ملی را در نظر بگیرند بلکه اساساً وارد حوزه هایی نشوند که جزء اختیارات ریاست جمهوری نیست. البته طبق قانون اساسی فرمانده کل قوا با رهبری جمهوری اسلامی هست همینطور حق اعلان جنگ یا صلح ولی در بسیاری از موارد دولت و رئیس جمهوری هست که مسئولیت دارد چه از طریق وزارت دفاع چه از طرق دیگر. به طور سنتی هم شما اگر نگاه بکنید در رژه های نظامی و مناسبت های نظامی این رئیس جمهوری است که می رود برای نیروهای مسلح سخنرانی می کند یا از رژه آنها سان می بیند بنابراین اینطور هم نیست که رئیس جمهوری کاملاً فاقد اختیار هست از طرف دیگر بحث مداخله نظامی در بیرون از مرزهای ایران با سیاست خارجی و دستگاه دیپلماسی کشور پیوند می خورد بنابراین صحبت هایی که آقای جزایری می کند می تواند اگر قرار باشد عملی بشود محدودیت های فوق العاده جدی را می تواند ایجاد بکند برای اینکه نامزدهای ریاست جمهوری

^{۱۲} - اکبر گنجی، رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۱

^{۱۳} - اکبر گنجی، رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۱

حتی در مورد برنامه‌های خودشان در مورد سیاست خارجی هم صحبت نکنند نمونه دیگرش همین بحثی است که در مورد آقای کرباسچی مطرح شده است.^{۱۴}

«(مجری) ابلاغیه ای که آقای جزایری ازش صحبت کرده ابلاغیه جالبیه اینکه رئیس جمهوری در کارهایی که بهش مربوط نیست دخالت نکنه؟(مهدوی آزاد) حیرت‌آور جالب نیست رئیس جمهوری طبق قانون اساسی نفر دوم کشور هست مجری قانون اساسی و از همه مهم تر رئیس شورای عالی امنیت ملی است مسایل نظامی و امنیتی بخشی از وظایف رئیس جمهوریه و نامزدها حتما باید در این زمینه صحبت کنند مخصوصا اینکه اینجور اقدامات نظامی که ازش صحبت می‌کنند مداخله ایران در جاهایی که بار سنگین مالی برای مردم ایران خواهد داشت همزمان می‌بینیم برای کرباسچی تشکیل پرونده دادند ... جمهوری اسلامی یک نگرانی بزرگ دارد که حالا که خود آقای (آیت الله) خامنه ای و اصولگرایان تاکید می‌کنند وضعیت مردم خراب است که هست این سوال پیش بیاید که ما چرا باید در سوریه این همه هزینه کنیم .. منابع مستقل می‌گویند بین ۱۵ تا ۲۰ میلیارد دلار جای این سوال وجود چرا باید به شیعیان نیجریه کمک کنیم اگر وضع ما خراب است چرا باید از حزب الله لبنان، حوثی‌ها و .. کمک کنیم .. در واقع این بیانیه و آن احضار یک پیام بیشتر ندارد اینکه سوال اضافه ممنوع حرف اضافه موقوف، کسی حق ندارد وارد این حریم ممنوعه قدرت و حیاط خلوت سرداران سپاه و رهبری جمهوری اسلامی بشه»^{۱۵}

ج - القاء چنددستگی اصولگرایان در برابر یکپارچگی ائتلاف اصلاح / اعتدال

« اصولگرایان در بدترین وضعیت خودشان هستند با اعلام موجودیت اصولگرایان اعتدال گرا .. اصولگرایان عملا به چهار جبهه متفاوت تقسیم شدند احمدی نژادی‌ها که انتخابات را تحریم کردند، اعتدالگرایان (لاریجانی و ناطق نوری) حامی روحانی، جمنا بین رئیسی و قالیباف سردرگم است و نهایتا حزب موتلفه با نامزد اختصاصی خودشان (میرسلیم) .. در مورد جهانگیری و روحانی واضح است و همه متفق القولند که جهانگیری کنار خواهد رفت همین دیروز خاتمی در دیدار با رهبران شورای هماهنگی اصلاحات صحبت کرد و گفت که جهانگیری هم مثل ما بر این باور است که ادامه دولت روحانی به نفع کشور است .. اما این دغدغه و نگرانی وجود داشته و دارد بویژه پس از اینکه روحانی خیلی خوب نتوانست در مناظره اول ظاهر شود و حملات بسیار کوبنده جهانگیری به محمدباقر قالیباف عملا او به چهره شاخص در شبکه های مجازی تبدیل شد .. این دغدغه همچنان وجود دارد اما تصور می‌کنم در دو مناظره بعدی و با تاکتیک هایی که خودشان استفاده بکنند این مسئله فروکش بکند و محبوبیتی که جهانگیری به دست می‌آورد سرریز بکنند به سبب آراء روحانی»^{۱۶}

« در حالی که ۱۸ روز دیگر تا انتخابات دوازدهم ریاست جمهوری ایران باقی مانده است بحث درباره ادامه فعالیت نامزدهای حاضر در این رقابت‌ها همچنان جریان دارد و گمانه‌زنی‌های مختلفی درباره کناره‌گیری هر کدام از سه نامزد اصولگرایان به نفع کاندیدای اصلی صورت می‌گیرد. گروه‌های درون جریان موسوم به اصولگرایان بیشتر احتمال می‌دهند

^{۱۴} - جمشید برزگر تحلیلگر بی بی سی فارسی - ۹۶/۲/۱۲

^{۱۵} - مهدی مهدوی آزاد، بی بی سی - ۹۶/۲/۱۳

^{۱۶} - مهدی مهدوی آزاد در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۲/۱۳

که مصطفی میرسلیم، نامزد اختصاصی جمعیت مؤتلفه اسلامی، و محمدباقر قالیباف، شهردار تهران، به نفع ابراهیم رئیسی، تولیت آستان قدس، کناره بکشند تا اصولگرایان با یک نامزد واحد به مصاف حسن روحانی، رئیس‌جمهور کنونی، بروند. اما آن‌گونه که خبرگزاری ایلنا گزارش داده است، محمدعلی امانی، رئیس ستاد انتخاباتی مصطفی میرسلیم گفته که این نامزد مؤتلفه تا آخر رقابت‌ها حضور خواهد داشت. به گزارش خبرگزاری ایسنا، مصطفی ترکشوند، رئیس ستاد انتخاباتی قالیباف در خراسان رضوی، روز دوشنبه به خبرنگاران گفت: «قالیباف تا این لحظه به جد در بحث انتخابات ریاست‌جمهوری حضور دارد و قصد انصراف نیز ندارد»^{۱۷}

«(مجری) آیا هنوز نامزد اصلی اصلاح‌طلبان، آقای روحانی است یا ممکن است چنانچه آقای جهانگیری در نظرسنجی‌ها بهتر باشد، اصلاح‌طلبان نیز به سمت وی سوق پیدا کنند؟ (احسان محرابی): بعد از مناظره اول، مطرح شده بود که ممکن است آقای جهانگیری در فضای انتخابات باقی بماند، برخی از اصلاح‌طلبان بر حمایت از آقای روحانی تأکید کردند. در عین حال، در جلسه شب گذشته شورای عالی سیاستگذاری اصلاح‌طلبان بیشتر در خصوص انتخابات شوراها صحبت شد و هنوز موضع اصلاح‌طلبان، موضع پیشین است. قاعدتا اصلاح‌طلبان، بعد از مناظره سوم و یک هفته مانده به انتخابات، تصمیم‌گیری خواهند کرد. البته خیلی غیرمتعارف است که آقای جهانگیری، نامزد نهایی اصلاح‌طلبان شود، و آقای روحانی کنار برود؛ مگر اینکه به یک جمع بندی نهایی رسیده باشند. در حالت عادی، همچنان نامزد اصلاح‌طلبان، آقای روحانی است و آقای جهانگیری همچنان برای استفاده از فرصت مناظره‌ها و طرح مطالبات اصلاح‌طلبان و حمایت از دولت کنونی حضور خواهد داشت»^{۱۸}

د - انتخابات ریاست جمهوری؛ رفراندومی درباره برجام

«تحلیلگران منطقه ای و مقامات آمریکایی می‌گویند این رئیس‌جمهور ۶۸ ساله (حسن روحانی) که برای حصول توافق هسته‌ای ایران در سال ۲۰۱۵ بسیار تلاش کرد و بخش زیادی از چهار سال دوره ریاست‌جمهوری خود را صرف گشایش فضای دیپلماتیک و اقتصادی با غرب کرد، ممکن است در رقابت برای دور دوم ریاست‌جمهوری خود در مقابل ابراهیم رئیسی، روحانی محافظه‌کار نسبتاً ناشناس، شکست بخورد.. تحلیلگران می‌گویند سوال اصلی این است که آیا رای دهندگان ایرانی از رئیسی یا رقیب محافظه‌کارش، محمدباقر قالیباف، شهردار تهران حمایت خواهند کرد یا خیر. تریتا پارس، رئیس شورای ملی ایرانیان آمریکا، گفت: پاسخ به این سوال بستگی به نظر مردم درباره توافق هسته‌ای دارد. روحانی گفته این توافق اقتصاد ایران را از رکود خارج می‌کند. مطبوعات ایران در ماه‌های اخیر پر از اخبار سفر هیئت‌های تجاری خارجی و سران شرکت‌های بزرگی بوده‌اند که برای امضاء قرارداد با شرکای ایرانی به امید استفاده از بازار مصرف تقریباً هشتاد میلیونی بسیار تحصیلکرده ایران به این کشور سفر کرده‌اند. حتی برخی شرکت‌های آمریکایی این بازار را آزموده‌اند... مشکل روحانی و میانه‌روها این است که مردم از نتیجه این توافق بسیار مایوس هستند زیرا انتظار سرمایه‌گذاری‌هایی خارجی زیادی داشتند اما این اتفاق رخ نداده است آنچه اتفاق افتاد برعکس است، از جمله نگرانی درباره ترامپ و تردید درباره اینکه آیا آمریکا به توافق پایبند خواهد بود یا خیر و یا تحریم‌های جدیدی را برای

^{۱۷} - رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۱

^{۱۸} - احسان محرابی روزنامه نگار در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۲/۱۱

تحت فشار گذاشتن بانک هایی که تلاش می کنند با ایران تعامل داشته باشند، وضع خواهد کرد؟.. اگر ترامپ لغو تحریم ها را تمدید نکند و توافق را لغو کند، مشکلات زیادی برای روحانی ایجاد خواهد شد. پیروز شدن در این انتخابات برای روحانی دشوار خواهد بود زیرا اینگونه تلقی می شود که وی در اعتماد به آمریکایی ها گناه کبیره مرتکب شده است و آمریکایی ها از وی سوء استفاده کرده اند.^{۱۹}

ه - انتخابات ریاست جمهوری؛ رقابتی درباره مسئله جانشینی رهبری

« برخی می گویند این انتخابات جنگ پشت پرده و مهمی بر سر این مسئله است که چه کسی جانشین آیت الله خامنه‌ای خواهد شد، فردی که ۲۸ سال پیش جانشین آیت الله روح الله خمینی (ره) قهرمان انقلاب ۱۹۷۹ شد. رقابت برای تصدی جایگاه رهبر معنوی آینده جمهوری اسلامی، رقابت بسیار شدیدی خواهد بود. آیت الله خامنه‌ای از سال ۱۹۸۹ در این سمت بوده است اما اکنون ۷۷ ساله است و در سال ۲۰۱۴ تحت عمل جراحی پروستات قرار گرفت. پس از درگذشت ایشان، یک کمیته قدرتمند متشکل از روحانی های شیعه به نام مجلس خبرگان که به طور کامل از دولت جداست، جانشین رهبر معظم را انتخاب خواهد کرد یک منبع آشنا به تحولات داخلی ایران به روزنامه تایمز گفت، در پشت صحنه در تهران مردم می گویند اگر اتفاقی برای (آیت الله) خامنه‌ای بیفتد، هر فرد روحانی که رئیس جمهور باشد، چه حسن روحانی باشد یا رئیسی، بیشترین شانس را دارد که مجلس خبرگان وی را برای جانشینی رهبر معظم انتخاب کند یا دستکم در این روند بیشترین نفوذ را خواهد داشت.»^{۲۰}

و - تلاش رسانه های بیگانه برای تاثیر گذاری بر مشارکت در انتخابات

۱ - کارنامه حقوق بشری منفی نامزدها؛ انتخاب میان بد و بدتر !!

« شیرین عبادی، برنده جایزه صلح نوبل، کارنامه حقوق بشری همه نامزدهای تایید صلاحیت شده انتخابات ریاست جمهوری ایران را منفی و غیرقابل قبول توصیف کرد و گفت که شورای نگهبان مردم ایران را ناگزیر ساخته که به انتخاب از میان بد و بدتر دست بزنند. وی در گفت و گویی که با کمپین بین المللی حقوق بشر داشت به ارزیابی جداگانه کارنامه حقوق بشری کاندیداهای این دوره انتخابات ریاست جمهوری پرداخت و از جمله با اشاره به نقش ابراهیم رئیسی در اعدام های سال ۱۳۶۷ و بازداشت های گسترده منتقدین حکومت ایران در دوره ریاست جمهوری حسن روحانی، این دو چهره را هدف انتقادات شدید خود قرار داد. شیرین عبادی در ادامه سخنان خود به نقد عملکرد حسن روحانی پرداخت و اظهار داشت: «متأسفانه کارنامه حقوق بشری رئیس جمهور فعلی یعنی آقای روحانی و سایر نامزدهای این پست هیچ کدام کارنامه قابل قبولی نیست... وزارت اطلاعات که زیرمجموعه دولت آقای روحانی است باعث دستگیری بسیاری از خبرنگاران و فعالین مدنی شده و آقای روحانی نمی تواند از این مسئله شانه خالی کند و بگوید که قوه قضائیه آنها را محکوم کرده، زیرا که شاکی آنها وزارت اطلاعات است از جمله همکار من نرگس محمدی که سالهاست در زندان است؛ شاکی او وزارت اطلاعات، زیر مجموعه دولت آقای روحانی است و همچنین بسیاری

^{۱۹} - واشنگتن تایمز - ۹۶/۲/۱۲

^{۲۰} - واشنگتن تایمز - ۹۶/۲/۱۲

دیگر که به وسیله مأمورین وزارت اطلاعات دستگیر و روانه زندان شده‌اند. ما اینها را نباید فراموش کنیم و نباید زندانی شدن آنان را فقط منتسب به قوه قضائیه بدانیم.. سایر نامزدها نیز پرونده نادرستی دارند و انتخاب بین بد و بدتر است. همواره مردم را وادار کرده‌اند که بین بد و بدتر انتخاب کنند و این نیست مگر نتیجه نظارت استصوابی شورای نگهبان که هم برخلاف تعهدات بین‌المللی دولت ایران در زمینه حقوق بشر است و هم برخلاف قانون اساسی ایران.^{۲۱}

«باید بگوییم که متأسفانه کارنامه حقوق بشری هر شش نفر قابل دفاع نیست زیرا که در سوابق خودشان مسائل و موضوعاتی را مطرح شده و کارهایی کردند که تحت هیچ شرایطی نمی‌شود از آنها دفاع کرد از آقای ریسی شروع می‌کنم که دستهای آلوده‌ای در کشتار زندانی‌های سیاسی عقیدتی در دهه ۶۰ داشتند و کارهای که در مشاغل قضایی انجام دادند هیچ کدام قابل دفاع نیست.. آقای روحانی که سوابق ایشان نشان می‌دهد که در تمام مدت جمهوری اسلامی در مشاغل امنیتی بودند و عملکردشان هم قابل دفاع نیست»^{۲۲}

«حقوق بشر دامنه بسیار گسترده‌ای دارد از جمله حقوق اقتصادی وضعیت اسف‌بار اقتصاد مردم هم جزو حقوق بشر است چرا این شرایط پیش آمده این سوءاستفاده‌های کلانی که در همین دولت صورت گرفته حقوق‌های نجومی و عدم رعایت عدالت بین کارمندان دولت و درآمدها شما نگاه کنیم به اعتراض‌های مستمر معلمان که از کمبود دستمزدشان همیشه ناراضی هستند اینها محترم‌ترین اقشار جامعه هستند با اینها چه برخوردی شد جز این که این‌ها را روانه زندان کردند نگاه کنید به وضعیت معیشتی کارگران با اینها چه رفتاری شد البته که وضعیت حقوق اقتصادی هم بسیار مهم است ولیکن متأسفانه در این زمینه هم کارنامه دولت قابل دفاع نیست.»^{۲۳}

۲- وعده روحانی به کارگران؛ وعده‌ای انتخاباتی برای جلب رای کارگران

«(مجری) آیا به نظرتان اصرار و ابرام کارگران بوده که نتیجه بخش بوده یا این که فقط آقای روحانی که وعده انتخاباتی می‌دهد که رای کارگران را آرای آنها را از آن خود کند؟ (فراهانی) ترکیبی از هر دو تای اینها هست برای این که واقعیت این است که انتقادات به این و اعتراض‌های کارگری بسیار بسیار گسترده‌تر و وسیع‌تر از آن چیزی بوده که تا به حال دیده بودیم و از طرف دیگر هم می‌دانیم دیگر وعده سرخرمن دادند بین دو مرحله انتخاباتی و غیره در همه جا رایج است در ایران هم از همه بیشتر طبیعی است که آقای روحانی سعی می‌کند که آرای کارگران را در واقع از آن خود کند ترکیب این دو تا باعث شده که این حرف را از آقای روحانی بشنویم که اولین بار است می‌دانیم که این لایحه هم واقعا با چراغ‌های خاموش دولت روحانی جلو آورد و در خفا و بدون حتی مشورت با سازمان‌های کارگری وابسته به خودشان این را حتی جلو برده بودند که حتی داد آنها هم در آورده بود و از این نظر واقعا وضعیتی است که دولت روحانی به مثابه دولتی ضد کارگر خودش را کاملا نشان داده و از این زاویه است که اگر می‌خواهد اندکی از رای کارگران را هم بگیرد مجبور به همچنین مانوری است.»^{۲۴}

^{۲۱} - رادیو فردا - ۹۶/۲/۱۱

^{۲۲} - شیرین عبادی، تلویزیون من و تو - ۹۶/۲/۱۱

^{۲۳} - شیرین عبادی، تلویزیون من و تو - ۹۶/۲/۱۱

^{۲۴} - بهروز فراهانی فعال کارگری در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۲/۱۱

«فکر می‌کنم که حرفش (وعده روحانی به کارگران) انتخاباتی بود حتی می‌شود گفت که واکنشی به فضای های موجود بود می‌دانید که پارسال آبان ماه بود یک تجمع مهمی در مقابل مجلس داشتیم یعنی از مرداد پارسال که این لایحه را دولت آقای روحانی داد به مجلس اعتراض های بسیار زیادی بهش شده بود طوری که حتی بعضی از مقام های دولتی هم به تهدید افتاده بودند که ازش حمایت کنند یا نکنند ابرازش در این وقت کاملا یک حال و هوای انتخاباتی بهش داد.. از نظر ماهیتی و محتوایی دولت آقای روحانی کار مهمی برای کارگران نکرد کما این که علاوه بر آن این که برخوردهای قضایی با کارگرها خیلی تندتر شده بود پارسال آذر ماه یک برخورد شدیدی داشتیم قضیه شلاق خوردن یکی از کارگران معترض داشتیم که بازتاب جهانی داشتش و دولت در مهار آن برخوردهای تندی که دستگاه قضایی و انتظامی علیه کارگران داشت ناموفق بود و شاید این شعارهایی که امروز شنیدید به خاطر این ناموفق بودن تلاش هایشان بوده.»^{۲۵}

۳- کارگران و مطالبات آنها؛ رقابت روحانی و اصولگرایان برای جذب رای کارگران

«یک تلاش دو جانبه بود (که روز کارگر به کمپین تبلیغاتی تبدیل شد) هم تلاش دولتی ها یکی از مهمترین تشکل های دولتی خانه کارگر که در ایران یک کمی امکان فعالیت آزادانه داده چهرهای اصلاح دارد و فرض کنید همین وزیر کار دولت آقای روحانی هم قبلا عضو شورای مرکزی آنجا بوده آنها خوب به یک نحوی دوست داشتند که این تجمع را به یک محل حمایت از آقای روحانی تبدیل کنند در عین حال مخالفانشان هم دوست داشتند آن صداهای اعتراضی که در این تجمع شنیده می‌شد را بلند کنند در کل فرآیند انتخابات هم آنها دوست دارند این موضوع را خیلی برجسته کنند که در این انتخابات کارگران در نقطه مقابل دولت آقای روحانی قرار گرفتند کما که ما می‌بینیم خبر تعطیلی برخی از واحد را واحدها... مهم ایران را در این روزها منتشر کردند که بعضا هم درست نبوده امروز هم این مراسم اعتراض به آقای روحانی را خیلی قوی پوشش دادند و حتی از لحاظ ایجابی هم ما می‌بینیم که مثلا آقای قالیباف خیلی تاکید دارد روی آن قضیه ۹۶ درصدی که بیشتر محرومان هستند که کارگرها طیف هستند یا آقای ریسی هم بیشتر روی طبقه فقیر و کارگران تاکید دارد و به همین جهت سعی می‌کنند که یک قطب انتخاباتی میان دولت آقای روحانی بسازند که آن طبقه کارگر هم جزو آنهاست.»^{۲۶}

۴- بی‌تمایلی کارگران به حضور در انتخابات به دلیل بی‌توجهی به مطالبات آنان

«اینطوری که من می‌بینم و می‌شنوم از دوستانم تمایل مسئله حضور در این انتخابات در بین آنها نیست (کارگران) ولی اینکه از این فرصت ها استفاده نکنند مطالبات خودشان را مطرح نکنند و فضا را بازتر نکنند که جنبش مطالباتی و شکل دادن به خود این سندیکاها و تشکیلاتی کردن جامعه را از کف با استفاده از تجربیات نسل های مختلفی که در این راه زحمت کشیدند و امروز با استفاده از امکانات اینترنتی و توجه برخی از تلویزیون های به اصطلاح ماهواره که وابستگی ندارند و می‌توانند آزادانه کمک بکنند برای این سازماندهی ها و کمک بکنند برای همین چیزی که شما می‌گویید به اصطلاح دیده بشود زیادتر شده از قبل و من بسیار امیدوارم که کارگران ایران، معلمان ایران، پرستاران ایران در آستانه این تحول بزرگ قرار گرفتند و خوشبختانه در این فضاهای اینترنتی که ما در ارتباط هستیم مثل تلگرام واتساب،

^{۲۵} - رضا حقیقت نژاد در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۲/۱۱

^{۲۶} - رضا حقیقت نژاد در گفتگو با بی بی سی - ۹۶/۲/۱۱

اینستاگرام و امثال آن به خوبی دارند این شبکه ها و سازماندهی ها را پیش می‌برند ... اینها همان پایه های شکل دادن به، به اصطلاح همان جنبش‌های سراسری و تشکل‌های استانی، منطقه‌ای، شغلی سراسری هستند که با توجه به اینکه اگر از کف میدان تمام این مزدبگیران خودشان را متشکل بکنند آن وقت آن کسانی که در هر حکومتی در هر انتخاباتی که در ایران الان داریم بیایند و بخواهند رای مردم را بگیرند مجبورند اول به نظر آنها توجه بکنند و نه اینکه بیایند دروغ‌های تلویزیونی به مردم غالب بکنند آن وقت هست که واقعا آن مسئله انتخابات به وجود می‌آید ولی شرایط حاضر انتخابات هست به همین دلیل هست که کارگران ایران مزدبگیران ایران...!»^{۲۷}

۵- التاء بی فایده بودن مشارکت زنان در انتخابات بر وضعیت سیاسی و اجتماعی آنها

« تا آنجا که به مسئله برابری جنسیتی و حقوق زنان و اقلیت‌های فرهنگی و دینی ایران مربوط است تفاوت میان دو جناح اصلاح‌طلب و "تندرو"، ظاهری است نه اساسی و بنیادین. شاید اصلاح‌طلبان با سهولت بیشتری اجازه برگزاری کنسرت‌های موسیقی و اجراهای فرهنگی و هنری بدهند اما هر دو بخش حاکمیت با قانون‌های ضد زن و تبعیض‌آمیز مصرح در قانون اساسی موافقت به این دلیل ساده که نه امکان و نه تمایل مخالفت با آن را دارند. در نظامی که قانون اساسی‌اش حتی اجازه نامزد ریاست جمهوری شدن را به نصف جامعه، یعنی زنان، و غیر شیعیان، یعنی حداقل ۱۰-۱۵ درصد از ساکنین ایران را نمیدهد، شرکت زنان در انتخابات و حتی حضور نسبی آنان در دولت به بهبود نهادینه شده و برگشت‌ناپذیر زنان کمکی نمی‌کند. تجربه سی و چند سال گذشته نشان می‌دهد که شرکت زنان در انتخابات نه تنها به تامین قانونی شده حقوق اساسی آنان نیانجامیده بلکه عملاً به بازتولید موقعیت فرودست رسمی و غیررسمی آنان در جامعه منجر شده است ... در این فضای عمومی محرومیت و حاشیه‌ای شدن قانونی زنان و اعتقادات تبعیض‌آمیز علیه آنها در هنگامه انتخابات ناگهان زنان ایرانی به شرکت در انتخابات و گرم کردن تنور کارزارهای تبلیغاتی چند کاندیدای مرد که بخت گذر از صافی شورای نگهبان را یافته‌اند فراخوانده می‌شوند. همانند زمان جنگ، از زنان دعوت میشود تا از خانه‌های خود بیرون بیایند تا از مردان حمایت کنند. اما پس از پایان انتخابات، همانند دوران صلح پس از جنگ، زنان بار دیگر به خانه‌های خویش بازگردانده می‌شوند.»^{۲۸}

^{۲۷} - منصور اصانلو، عضو پیشین هیئت مدیره سندیکای کارگران شرکت واحد در گفتگو با تلویزیون آمریکا - ۹۶/۲/۱۲

^{۲۸} - آوا هما، روزنامه نگار - بی بی سی فارسی - ۹۶/۲/۱۱